

י"א תשרי תשפ"א
29 ספטמבר 2020

פרק הגשם האחרון – סיכום ביניים

פרק הגשם האחרון החל ביום חמישי (22/1/04), הגיע לשיאו ביום ששי (23/1) ונחלש במהלך יום שבת (24/1). כעת ישנה הפוגה בגשם לקראת התחדשותו במהלך הלילה. בפרק הזמן הזה בלטו כמה תופעות: רוחות חזקות, אובך כבד וכמויות גדולות מאוד של גשם בצפון הארץ. בגליל ובגולן ירדו בשלוש היממות האחרונות 100-150 מ"מ, ובמספר מקומות 200 מ"מ ויותר. במישור החוף הצפוני, בעמק יזרעאל ובאזור החולה ירדו 80-100 מ"מ. יממת הגשם הבולטת ביותר היתה ביום ששי, 23/1/04. במספר תחנות נמדדה כמות של יותר מ-100 מ"מ, והבולטות בהם מצפה חרשים עם 173 מ"מ ומושב מירון עם 132 מ"מ. במצפה חרשים לא נמדדה כמות יממתית כה גדולה מתחילת המדידות בתחנה זו ב-1984. במושב מירון בה נערכות מדידות מ-1950 נמדדו כמויות יממתיות גדולות יותר רק בשני מקרים - בינואר 1989 (189 מ"מ) ובפברואר 1997 (136 מ"מ). המערכת הזו התאפיינה בהבדלים גדולים מאוד בין צפון הארץ לבין יתר חלקי הארץ בכמויות הגשם. במישור החוף המרכזי ובהרי המרכז ירדו בכל פרק הגשם 5-10 מ"מ בלבד, ובצפון הנגב 2-5 מ"מ.

כמות הגשם באירוע הגשם האחרון וביממה של ה-23/1/04

תחנה	כמות הגשם (מ"מ) בפרק 24/1/04-22	כמות גשם היממתית (מ"מ) ב-23/1/04
חיפה	87	56
הר כנען	121	83
גמלא	118	96
מירון (מושב)	198	132
מצפה חרשים	231	173
דיר חנא	116	88
איילת השחר	95	64
צמח	36	20
עין החורש	58	15
תל אביב	10	0
ירושלים	8	0
באר שבע	4	0

גשם מצטבר מתחילת העונה

בצפון הארץ כמויות הגשם המצטברות מתחילת העונה גדולות במידה ניכרת מהממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה (עד 25/1). כמויות הגשם שירדו עד כה באזור זה מהוות 120%-150% מהממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה. לעומת זאת במרכז הארץ ובדרומה כמויות הגשם שירדו עד כה קרובות לממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה או קטנות ממנו. במישור החוף המרכזי, לדוגמה, ירדו רק 70%-80% מהממוצע לתקופה המקבילה מעניין לציין שבהשוואה לתקופה המקבילה בעונה שעברה ירדו עד כה בצפון הארץ כמויות גדולות יותר של גשם, ולעומת זאת במרכז הארץ ובדרומה ירדו בעונה שעברה (עד 25/1/03) כמויות גדולות יותר של גשם. יש לציין שבעונה שעברה כמויות הגשם הבולטות במיוחד ירדו בפברואר ובמרס.

כמות הגשם המצטברת ביחס לממוצע הרב שנתי

תחנה	כמות הגשם (מ"מ) המצטברת מתחילת העונה עד היום	% מהממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה עד 25/1	כמות הגשם (מ"מ) המצטברת בתקופה המקבילה בעונה שעברה (2002/3)	ממוצע רב שנתי לעונה כולה
חיפה	471	134%	366	541
תל אביב	272	78%	402	524
חפץ חיים	308	92%	257	528
גמלא	406	134%	274	601
הר כנען	533	135%	345	712
כפר גלעדי	520	122%	392	810
מצפה חרשים	873	164%	561	960
דיר חנא	490	144%	358	616
ירושלים	272	94%	316	554
איילת השחר	338	126%	226	487
צמח	218	97%	244	408
באר שבע	98	89%	198	206

רוחות

באירוע האחרון נשבו רוחות חזקות מאוד. להלן מספר דוגמאות למהירות הרוח המקסימלית (בממוצע על פני 10 דקות) ולמשב העליון (ערך רגעי קיצוני הנמשך 2-3 שניות).

תחנה / אזור	מהירות הרוח המקסימלית (בממוצע על פני 10 דקות)	משב עליון
הר כנען	53 קשר (כ-100 קמ"ש)	68 קשר (כ-125 קמ"ש)
אוניברסיטת חיפה	40 קשר (כ-75 קמ"ש)	62 קשר (כ-115 קמ"ש)
ירושלים ובית דגן	30 קשר (כ-55 קמ"ש)	48 קשר (כ-90 קמ"ש)
רצועת החוף הצפונית	40 קשר (כ-75 קמ"ש)	53 קשר (כ-100 קמ"ש)
רצועת החוף הדרומית	44 קשר (כ-85 קמ"ש)	57 קשר (כ-105 קמ"ש)

אובך

אובך כבד הוסע אל אזורנו מצפון אפריקה ודבר בלט בעיקר ביום חמישי (22/1) בשעות הערב והלילה וביום ששי (23/1). במרכז הארץ ובדרומה ירדה הראות לפחות מ-3 ק"מ ובמספר מקומות אף לפחות מק"מ אחד. בדרום הארץ גרמו הרוחות הדרום מערביות לסופות חול. רק במהלך יום שבת (24/1) התפזר האובך בהדרגה וחל שיפור בראות. האובך הגיע גם לצפון הארץ אולם עקב הגשמים החזקים הוא התפזר במהלך יום ששי.